

A close-up portrait of a man with long, dark, wavy hair and a prominent mustache. He is looking slightly to the right of the camera with a neutral expression. The lighting is soft, highlighting the texture of his hair and the contours of his face. The background is a plain, light-colored wall.

ହଲଧର ନାଗକର
ଛାଁଗଲା କବିତା

ସଂପାଦନା

ସାକେତ ସ୍ତ୍ରୀଭୂସଣ ସାହୁ

ହଲଧର ନାଗକର

ଛାଁଚଲା କବିତା

ସଂପାଦନା

ସାକେତ ସ୍ତ୍ରୀଭୂଷଣ ସାହୁ

ବେନି ପବ୍ଲିକେସନ୍ସ

HALDHAR NAG KAR CHANTALA KABITA

(A Collection of Kosli poem)

Edited by Saket Sreebhusan Sahu

Cover: Saket Sreebhusan Sahu

Published by Beni Publications

Second Edition: 2016

©Author

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission in writing of the author/publisher or as expressly permitted by law, or under terms agreed with the appropriate reprographics right organisation.

ହଲଧର ନାଗକର ଛାଁଟଲା କବିତା

(କୋସଲି କବିତା ସଂକଳନ)

ସଂପାଦନା - ସାକେତ ସ୍ତ୍ରୀଭୂଷଣ ସାହୁ

ମଲାଟ - ସାକେତ ସ୍ତ୍ରୀଭୂଷଣ ସାହୁ

ପ୍ରକାସକ: ବେନି ପବ୍ଲିକେସନ୍ସ

ଦୁସରା ସଂସ୍କରଣ ୨୦୧୬

©ଲେଖକ

ପରିଚୟ

ହଲଧର ନାଗକର ଜିବନି ଆର ବିଚାର

ମୁଲ ଗାଁ ବଇଦପାଲି (କେରାଲ) ନ ହିନ୍ଦୀ ଲାଗଲା ବଳି ଭଜ ଆର ଗୁରୁବାର ପହେଲା ଦୁହି ପୁଓ ଦେବାନନ୍ଦ, ସଦାନନ୍ଦ କେ ଧରି କରି ଘେଁସ ପଲେଇ ଏଲେ । ସେନ ତାକର ନନା ଘରେ ପୁସ ପୁତର ହେଇ ରହେଲେ । ତେହରୁ ଘେଁସ ନ ସକୁଡ଼ଲା, ସ୍ତ୍ରୀମଦ, ଲାଦୁରାମ ଆର ହଲଧର ଜନମ ହେଲେ । ହଲଧର କେ ଦସ ବଛର ହଉଥିଲା ବେଲକେ ତାକର ମାଁ ବାପ ସରଗବାସି ହେଇଗଲେ ଆର ତିନ କିଲାସ ନ ପାଠ ପଢା ବନ୍ଦ ହେଲା । ଦଦାମାନେ ବିହା ବରପନ ହେଇକରି ଭିନେ ଭିନେ ହେଇ ରହେଲେ । ହଲଧର ଦୁଇମୁଠା ଖିବାର ଲାଗି ମଂଗଲ ହୋଟେଲ ନ କପ ପ୍ଲେଟ ଧୁଇଲେ ।

ହଲଧର ର ଗୁଲଗୁଲା ଦେଖିକରି ସେତେବେଲ ର ସରପଂଚ ବ୍ରଜମୋହନ ସାହୁ ହାଜସ୍ତୁଲ ହସ୍ତେଲ ନ ରଖିଦେଲେ । ସେନ ବରତନ ମାଜବାର ସାଂଗେ ରଂଧନିଆ କେ ସାହେଜ କଲେ । ତେହରୁ ରଂଧନିଆ ହେଇକରି ସୁଲହ ବଛର ତକ ସେନ ରହେଲେ । କିରତ କିରତ ଉଜାଗର ହେଇକରି ନାଟ, ଡ଼ା, ସଂପଦା ଦେଖୁଥିଲେ ଆର ସଖାଲ ଟପଲେ ଫେର ପିଲାକର ଲାଗି ରାଧୁଥିଲେ । ସମିଆଁ ଟପଲେ ନିଜେ ଡ଼ା ଗିତ, ସଂପଦା ଗିତ, କୁସୁଗୁରୁ, ଭଜନ, ରସରକେଲି, ଡାଲଖେଇ, ଫେଲାଇତ ଗିତ ବାଧୁଥିଲେ । ସେ ଜେନ ଡ଼ା ଲେଖିଥିଲେ ସେଟା ତେର ଖଣ ଗାଁ ନ ସିଖୁଥିଲେ ଆର ନାରୁତିଲେ । ଦରକାର ପଡଲେ ନିଜେ ବାହାରୁଥିଲେ ବି ।

ସୁଲହ ବଛର ସେବା କଲା ପରେ ହସ୍ତେଲ କାମ ଛାଡିଦେଲେ । ପିଲାମାନେ ଚାଂଦା କଲେ ଆର ତାହାକୁ ଗୁଡାଦୁ ଟଙ୍କା ଦେଲେ ଜେନଥି କି ହଲଧର ଇସକୁଲ ର କାଁଥି ଲାଗନ୍ତୁ ଗୁଟେ ଗୁଡା ବନାଲେ । ସେନ ଚନା, ମୁଗଫାଲି, ଚକଲେଟ ବିକଲେ ।

ଇ ଭିତରେ ୮୯/୯୦ ଆଡକେ ଘେଁସ ନ ଅଭିମନ୍ୟୁ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ ଗଠନ ହେଲା । ଅଭିମନ୍ୟୁ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ ଫି ମାସ ସାହିତ୍ୟ ଆଲୋଚନା ଆର କବିତା ପାଠୋତ୍ସବ ବାଗିର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନେ କରି ବସଲା । କବିତା ପାଠୋତ୍ସବ ଥି ହଲଧର ବି ଭାଗନେଇ ବସଲେ ଆର ଗିତ ନୁ କବିତା ଆଡ କେ ମୁହଁଟାଲେ । ଫେର ତାକର କଲମ ନୁ ବାହାରିଲା ‘ଭଡୋ ବରଗଛ’, ‘କୁଇଲି’ ବାଗିର ମାଜଲଖୁଟା ମାନେ । ପହେଲାକରି ହଲଧରକର କବିତା କେ ‘ଆର୍ଟି ଏଣ୍ଡ ଆର୍ଟିସ୍ଟ୍’ ବଲିକରି ସମଲପୁରୁ ବାହାରୁଥିବା ର ଗୁଟେ ପତ୍ରିକା ଛାପଲା । ପହେଲା କବିତା ଥିଲା ‘ଭଡୋ ବରଗଛ’ । ଫେର କୁଇଲି ଆଦି ୪ଟା କବିତା ବଛରେ ଭିତରେ ବାହାର କଲା ‘ଆର୍ଟି ଏଣ୍ଡ ଆର୍ଟିସ୍ଟ୍’ ଆର ତାର ବଛରକିଆ ଉଛବ ଥି ସମ୍ମାନିତ କଲା ହଲଧର କେ । ଆର ଫେର ହଲଦର ଲେହେଁଟି ନି ଦେଖି, ଗୁଟେ ପରେ ଗୁଟେ କବିତା ଆର କାବ୍ୟ ଲେଖି ବସଲେ ଆର ସମ୍ମାନମାନେ ତାକର ତାକର ପଛେ ପଛେ ଟ୍ୟାଲା । ତାକର କାବ୍ୟ ସବୁକେ ଠାନେକେ ଗ୍ରଂଥାବଲି ହିସାବେ ଛପା ହେଲା । ତାକର ନାଁରେ ହଲଧର ବନ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଥାପନା କରାହେଲା ।

ହଲଧର ସୋର କରସନ, କଟକ ର ପ୍ରୟୋଗ ଅନୁସ୍ଥାନ ଲୋକକବି ଉପାଧି ଦେବାର ଲାଗି ଡାଖିଅ । ହଲଧର ସଭାଠାନ କେ ପହଁଚିଲେ । ବାକି କୁନୁଆଁମାନେ ବି ପହଁଚିଥିଲେ ନ ଆର ସେ ଦିନର ମୁଖିଆ କୁନୁଆଁ ମନୋରମା ମହାପାତ୍ର (ସମାଜ ଖବର କାଗଜ) ବି ପହଁଚିଗଲେ । ପହଁଚୁନ ଟସର କି ମନୋରମା ଉକ୍ତକକର୍ତ୍ତାମାନକୁ ବଏଲେ, ଦେଖ ମୁଇଁ ଅଧା ଘନ୍ଟାନ୍ତୁ ଅଧଧକା ରହି ନି ପାରେଁ, ଜଳଦି ସଭା ସାରିଦିଅ ମୁଇଁ ଜିମି ।

ଫେର ହଲଧର ର କବିତା ଆବୃତ୍ତି ସାଂଗେ ସଭା ମୁଲ ହେଇଗଲା । ଗୁଟେ ଗଲା, ଦୁଇଟା ଗଲା, ତେରଟା କବିତା ସରିଗଲା ମନୋରମା ଉସକିବାର ନାଁ ନି । ଲଟକି ଜେଇଥିଲା ନ ହଲଧର କବିତା ର ରସେ । ଫେର ଏଲା ‘ରସିଆ କବି’ । ଆର ତ ମନୋରମା ଠରି ନି ପାରଲେ । ଚଉକି ନୁ ଉଠିକରି ପୁଟଲେଇ ପକାଲେ ହଲଧର କେ । ଆର ଆଖୁଁ ତାକର ଥିପି ପଡୁଥିଲା ଟପନ । ହଲଧରକର କବିତା ଥି ସେ ଜାଦୁ ଅଛେ, ସେ ମହନି ଅଛେ । ସୁନବାର ଲୋକ ବାଂଧି ହେଇଜେସି ।

ଖାଲି ଉଡ଼ିସା ଭିତରେ ନୁହେଁ ସେ, ସେ ଉଡ଼ିସା ବାହାରେ ବି କେତନି ଜାଗା ନିଜର କବିତା ର ଜାଦୁ ଚଳେଇଛନ୍ତି ବଂଗାଳ ର ସାହି ନିକେତନ, ଝାରଖଣ-ଛତିସଗଡ଼-ଉଡ଼ିସା ବୋତର ହମିଲପୁର ଚକରିଆ ବାଗିର ଜାଗାମାନକୁ ବି ଫି ବଛନ୍ତି କବିତା ପଢ଼ି ଜେସନ । ଛତିସଗଡ଼-ବସନା ନ ତାକର ଏତେ ପ୍ରସଂସକ ଅଛନ୍ତି ଜେ ସେନ ‘ହଲଧର ନାକଟ’ ଉଜୁକ କରାହେସି ।

ହଲଧର କେ ଜେନମାନେ ଅତି ପାଖୁ ଜାନସନ ସେମାନକର ଭିତରୁ ତ.ସୁବାସ ମେହେର କହେସନ, “ହଲଧର ର କେତେଟା ଭଲ ଗୁନ ହଉଛେ, ସେ ଉଡ଼ିଆ କି ଜଂରାଜି ସାହିତ୍ୟ ନୁ ପ୍ରଭାବିତ ନେଇସେ । ସେଥିର ଲାଗି ତାକର ସାହିତ୍ୟ ଥି ଏକଦମ କଠି କୋସଲି ସଜମାନେ ବାହାରସି । ସେଥି ମେସରି ନେଇଁ ମିଲେ । ଆର ସେ ସଜମାନକର ବେଭାର ସଠିକ ହିସାବେ କରସନ । ହଲଧର ଜେନଟା ଥରେ ସୁନଲେ ସୋର କରି ପାରସନ ଆର ଆଗୋନୁ ଡ଼ଣ ନାଚବାର ଅଭିଗ୍ୟଂତା ତାହାକୁ ଗୁଚେ ଭଲ ବକ୍ତା ବନେଇ ଦେଇଛେ । ସେ ନିଜର କବିତାମାନକୁ ନିଜେ ଜେତେବେଲେ ଆବୃତି କରସନ ସେତେବେଲେ ସେ କବିତା ଜିଁ ଉଠସି ।”

ବେନି ପତ୍ରିକା ଥି ସଂପାଦକ ସାକେତ ସ୍ତ୍ରୀଭୂସଣ ସାହୁ ଲେଖିଥିଲେ, “ହଲଧର ସମସାମଜକ କୋସଲି ସାହିତ୍ୟ ଥି ଏକମୁଖିଆ ସାସକ ଆନ ବଲମି ବେଲେ ବୋଧେ କିଛି ଭୁଲ ନି ହୁଏ । ନବେ ଦସକ ର ମୁଲ ଆଡକେ ତାକର ଇ ସାହିତ୍ୟ ନେ ଆବିର୍ଭାବ ହେଲେ ବି ଗଲା ତେଜ ଦସକ ହେଲା ସେ ରାଜ କରୁଛନ୍ତି ।”

ଛୋଟ ବଡ଼ କରି, ଓଡ଼ିସା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମି ଆର ପସୁସ୍ତ୍ର କେ ମିସେଇ , ୩୦୦ ଉପରେ ଅନୁସ୍ଥାନ ନୁ ସେ ସମ୍ମାନିତ ହେଇସାରଲେ ନ । ଏଜ ହଲଧର ନାଗ କେନସି ପରିଚୟ ର ମୋହତାଜ ଥି ନେଇଁନ ଉଲଟ୍ୟା ସେ କୋସଲି ଭାସାକେ ଗୁଚେ ପେହଚାନ ଦେଇଛନ୍ତି । କୋସଲି ଭାସା ବହୁତ ଦିନୁ ଲେଖା ହଉଥିଲା ହେଲେ ସେଟାକେ ଲୋକ ର ନିକେ ଏକଲା ଝନେ ଜେନ କିସମେ ପଞ୍ଚରେଇ କରି ଲୋକର ଭିତରେ ଇ ଭାସା ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହଚେ ଜାତ କରେଇଛନ୍ତି ।

ସରଳଗ ଗୁଚେ କଠିନେ ମାସ ଭଏର ସଖାଲର ଦସ ବଜେ ନୁ ରାତିର ୩/୪
ବଜେ ତକ ଦିନକ ୩-୪ଟା ସଭାଧି ଜୋଗଦେଇ ସେନ କବିତା ଆବୃତି ସାଂଗେ
ସାଂଗେ କୋସଲି ଭାସା ର ପ୍ରଚାର କରୁଥିବାର ଇ ଲୋକଟା ଧୁତି ଖଠେ, ଲମ
ହଜରିଟେ କି ସିତ ମାସେ ସାଲଟେ ବେସ ହେତକି ତାକର ସାଜୋ; ଗୁଡେ
ଚପଲ ବି ନେଇଁ । ନିହାତି ସରଲ, ନିସ୍ତାପ ଲୋକଟେ । ହଲଧର ବିରଲ !
ଅସାମାନ୍ୟ, ଅସାଧାରଣ, ଦୁର୍ଲଭ, ସଭର ସିଲ୍ଲି, କୁଗ ସ୍ରସ୍ତା କବି ।

ଶକେଟ ସ୍ତ୍ରୀକୃଷ୍ଣା ଶାସ୍ତ୍ରୀ

(ସାକେଟ ସ୍ତ୍ରୀକୃଷ୍ଣା ସାହୁ)

saket.sahu@gmail.com

Mon: 9937822442

ପାଁଚ ଅମରୁତ

ଅମରୁତ ଝରୁ
ସାତ ସମୁଦରୁ
ସରଗର ଜହୁ
ମାଆଁର ଥନ୍ନୁ
ମହତ ନିତିର ଧାରୁ
କବିର କଲମ ଗାରୁ ॥

ସଏଲତା ଉକିଆ

ବଏଠା ଜଲଲେ ଉକିଆ ଜେନ୍ତା
ଘାବଘୁବ ଜବାଘରେଁ
ଜନକ ଉକିଆ ଦେଖଲେ ଜେନ୍ତା
ଅଂଧାର ପଲାସି ତରହେଁ ॥

ଅଗ୍ୟାନ ଅଂଧାର ଭିତରେଁ ଜେନ୍ତା
ଠେଁଟ ରତନାକର
ଗ୍ୟାନର ଉକିଆ ଦେଖି ହେଇଗଲେ
ବାଲମିକି ମୁନିବର ॥

ଅଂଧାର ବଅଁସେ ଲାଏଗ ପୁଠ
ବଏଠା ଦେସି ଜାଲି
ସଏଲତା ଜଲି ଉକିଆ ଦିସୁ
ପଚିମ ଉଡ଼ସାର ବୁଲି ॥

କୁଇଲି

ଲୁକି ଲୁକି ଗିତ ଗାଉଲୋ କୁଇଲି
ଆମ ବୁରେଇ ଉଡାଲେଁ
ଥିପି ପଡୁଥିସି ମହୁଝରା ରସ
ପେଟ ପୁରେ ସୁନିଦେଲେ ॥

ଚରେଇ ମଧ୍ୟେଁ ରାନି ବଲାସୁ ଲୋ
କଅଟ ବିଲେଇ ଘିଟି
ବୁଲି ଟାକ ତୋର ଖିଡ଼ ମଧୁର
ମନ ନଉଥିସି ବେଟି ॥

କୁଆର ଗୁଡ଼ାଏଁ ପାରିଦେଇ ଗରା
କରୁ ଛୋଠ ଗଦବଦ
ବୁଲୁ ନିଝା ଝାରେଁ ତିଡ଼ା ୦°ଗ ଲେଖେଁ
ନାଇଁ ଛୁଆପୁଟା ସଧ ॥

ସୁନିଛେଁ ମାଲିକା ଜେତେବେଲେଁ କୃଷ୍ଣ
ଗଲା ଧନୁଜାତ୍ରା ଦେଖି
ତାର ମା ଜସୋଦା ହେତେଇ କେସବ
କାଂଦେ ଦେଇ ତତେ ସାଖି ॥

ଲୋକ ମୁହେଁ ସୁନେ ବଛରକ ଥରେ
ବାହାଡ଼ା ରଥର ଦିନେ
ଭୁଆସେନ କାଂଦି ସାସ ଘର ଖଟି
ଜାଉ ଦସମି ଲଗନେ ॥

ଟେଂଗଟା ଭରିଆ ବନା ଲୁଗା ଭାର
ବାଂଦୁ ଫୁଲ ଭୁଗା ବୁହେ
ରୁନି ଚଟିଆ ଓ ଦୁଇ ଭୁଆସେନ
ଟିଠେଇ ହୁଲହୁଲି ଦିଏ ॥

ଠୁକ ବଢେଇ ଜୋଲ ମୁହୁରି ସରଗନା
ଫିଡକା ହେଇଛେ ଭାଟ
ବଜା ଗଜା ନେଇ ଜଳଂଗିଆ ହେଇ
ମଧନା କଢାଏ ବାଟ ॥

ଦେଖା ନାହିଁ ଦଉ ରାଗିନି ସୁନାଉ
ଗୁନମତି ଲାଜକୁରି
ଦେଖା ନାହିଁ ଦିଅନ ସିଆନ ସୁଜନ
ଗୁନଟା ଜାଏ ବିଗିରି ॥

ଘେଁସାଲି

ସୁନଲୋ ଘେଁସାଲି ସୁନ ତ ଟିକେ
ଏଡେ ତତାପନା ଜାଉ କେନକେ
ଗରଜି ଘୁମରି କାଏଁକେ ରିସେଁ
ନରଦି ଜଉଛୁ କାଲକା ଭେସେଁ ॥

ସୁଇଥିଲୁ ସୁଖେ ମାଆଁର କୁଲେଁ
ବାସସି ଖାଲସା ଡଂଗର ତଲେଁ
ଚମକି ଧଉଁଛୁ ଏକ ସୁରିଏନ
ଡେଗି ଖାଲ ଜିପ କନ ମୁରିଏନ ॥

ମାଆଁ ଘରର ସୁଖ ସରଧା ଛାଡ଼ି
କେନକେ ଜୁକବୁ ପସସାମୁଡ଼ି
ଅଂଗ ଇବ ତେଲ ଜିରା କୁଇଲି
ସାଂଗ ବଉଲକେ ଭେଟବୁ ବଲି ॥

ମନ ଛନ ଛନ ଉତେଲ ହେଇ
ଧାଂଗରି କେନ୍ଦା କୁଲ ବୁଡେଇ
ହେତୁ କର ଆଗ ପଛର କଥା
ବଡଲେଁ ଛିଡବୁ ଠିକ ଜାନିଥା ॥

ଘେଁସାଲି ଲୋ ପଦେ କହୁଛେଁ ଧରି
ଡୋର ଗୁନେ ମୋର ଗୁନଟେ ସରି

ହଲଧର ନାଗକର ଛାଁଟଲା କବିତା

ଖାଲ ଭିପ ଡେରି ଜେନ୍ତା ତୁଲ
ସୁଖ ଦୁଖ ଡେରି ହେନ୍ତା ମୁଲ ॥

ତୁଲତ ଜଉଛୁ ସମୁଦରକେ
ମୁଲ ବି ଜଉଛେଁ ଜମଘରକେ ॥

ଅତି

ଅତି ନୁନିଆଁ ଟା ଲାଗସି ପିତା
ଅତି ଗୁନିଆଁକେ ଖାଏ ଦେବତା
ଅତି ଧନତିଆ ବିପଦ ଘୋର
ଅତି ଭକତିଆ ପରଗୁନ ଚୋର ॥

ଅତି ସୁନ୍ଦରିଆ ଅସଗୁନିଆଁ
ଅତି ବାଏଜକରା ହିନ ମନିଆଁ
ଅତି କହ କଟା ଲାଦଫାଦିଆ
ଅତି ସୁତରଟା ପଟ ଗେଜୁଆ ॥

ଅତି ଦେତାଦାନି ମଗତିରିଆ
ଅତି ବରସା ଟା ମରତି ଧୁଆ
ଅତି ହୁସିଆର ଦେଖ ଜେ କୁଆ
ସଖାଲ ଧରମୁ ନରକ ଖିଆ ॥

ଅତି ମଧୁରକେ ଖାଏସି କିରା
ଅତି ବିସ୍ବାସଟା ବିସ ମହରା ॥

ଅଗନି

ଜଗତ ଭିତରେ ଜିବର ଗଠନ
ଆକାସ ମାଧ୍ୟମ ପାଏନ ପବନ
ଅଗନି ଠୁଲଭକ୍ଷେ
ପୂର୍ବରସିଦିହେଁ ଧରି ଜନମୁକ୍ଷେ
ଜିବ ସେ ବୁଲୁଥାନ୍ତି ॥

ଆସଲା କାହିଁସେ ଜାଣକ୍ଷେ କାହିଁ
କିଏ ଆଏ ତାକେ ମାହିର ନାହିଁ
ଭରମେ ଭମକୁକ୍ଷେ
ଅସରତି ତାର କାମନା ବାସନା
ଦେଖଲେ ଚମକୁକ୍ଷେ ॥

ଜଳୁକ୍ଷେ ହଜାର ହଜାର ବଡ଼ି
କାଁଟି ସଧଲତା ସିନେ ଗନତି
ଅଗନି ତ ଆଏ ଏକ
ପରମ ଆତମା ଅଗନି ଜଳୁକ୍ଷେ
ସବୁ ଘୂଟେ ଆଇ ଦେଖ ॥

ଆମର ଗାଁଆର ମସାନ ପଦା

ଆମର ଗାଁଆର ମସାନ ପଦା
ବେଲବୁଡ଼ାକେ କୁଲିହା ଭୁକେ
ହୁଁଡ଼ାର ହୁଦା ହୁଦା
ଆମର ଗାଁଆର ମସାନ ପଦା । ।

ଆଖି ପାଖି ଘର ଆମକୁରେଇ
ପୋଲବାଂଦୁ ଆର ଜିଇଁ ଚରେଇ
ଗଗଉଥିସନ ଗହକି କରି
ଇ ଗଛ ସେ ଗଛ ବୁଲି କିଂଦିରି
ରୁଡ଼କି ତରେ ଝାପଡ଼ୁ ବରେଁ
ମସାନ ମାଉଲିର ଗୁଧା
ଆମର ଗାଁଆର ମସାନ ପଦା । ।

ମାଉଲି ଖେଲସି ତାହି ମାକରି
ହୁଲହୁଲି ଦେସି କିରଲି ପାରି
ସର ସର ମାରେ ଧୁସଲ ସରତା
ଖର ଖର ବାଜେ ତାଲ ବରତା
ଦୁଲି ଝୁଲସି ଜୁସ ଜଲସି
ଜେନତା ହୁସଲ ଗଦା
ଆମର ଗାଁଆର ମସାନ ପଦା । ।

ଉଁଆସ ରାତି ଚଢ଼ହେଲ ଚରେ
ଠୁଁର ଉପରେ ବ୍ୟଠା ଧରେ
ସରବ ନଂଗଲି ଝିତରି ମୁଡ଼ି
ଚରୁଥିସି ବିର ବାହାନେ ଚଢ଼ି
ଦାବଖର ଚୁଁଡ଼େ ଉପର ଗୁଡ଼େଁ
କରସି ନରଦା କୁଦା
ଆମର ଗାଁଆର ମସାନ ପଦା । ।

କୁଥସି ପେତେନ କିଁଟା ପିଲାତି
ଅଁହେ ଅଁହେ କରେ ଛୁଆ ସେକାଅଁ
କାଁଡ଼େ ଲେଖା ନଖ ବାହାର କରି
ଲୁକକୁ ଦେଖାଲେଁ ଧାଏଁ ଆଁପରି
ଠେଁଗୁଆ ମସାନ ବାହାର ହେସି
ତାର ବଡ଼ଖା ଦଦା
ଆମର ଗାଁଆର ମସାନ ପଦା । ।

ନସେନ ପାଂଗେନ ଦେବତା ଧରା
ଗୁନିଆଁ କରସି ଫୁକାଝରା
ଖୁନ କପଟ ପେସେନ ବାନ
ଅଏଁଛା ବଟାସି ମସାନ ଠାନ
କାଲି କୁକରା ପଟକେଁ ହେସନ
ଦେବତା ପେତେନ ସିଧା
ଆମର ଗାଁଆର ମସାନ ପଦା । ।

ମସାନ ପଦାକେ ଦେଖଲେ ଡର
ମସାନ ପଦାଟା ଅସଲ ଘର
ମସାନ ପଦାକେ ଗଲେନ ଜେତେ
ଆର ଭି ଜିମାନ କେଡିନି କେତେ
ସଭେ ଜାକର ଗୁଁଡ଼ ପୁଡ଼ାନୁ
ଠାନେକେ ହେମା ଗଦା
ଆମର ଗାଁଆର ମସାନ ପଦା । ।

ଉଡ଼ୋ ବରଗଛ

ପିଢ଼ି ପିଢ଼ି କରି କେତେ ପିଢ଼ି ଗଲା
ମୁତ ଟେକି ଅଛେ ଠିଆ
ଗାଁଆ ମୁତସାର ଉଡ଼ୋ ବରଗଛ
ଧରସାର ଡେବରିଆ । ।

ଝୁପୁଡୁ ଝାପଡୁ ଜାପ ଗୁଡୁ ଗୁଡୁ
ଖଲାର ଏତେ ଉସାର
ଡାହି ପଖରାର ତଳକେ ପାହାର
ଡୋର ଦର୍ଶିରା ମେତାର । ।

ଅଜା ପନଅଜା ଚିପନ ଅଜାଜେ
ଚିନହାର ଜନାର ଜନେ
ଚଢୁଥିଲେ ଗଛେଁ ଝୁଲୁଥିଲେ ଦୁଲି
ଗଜା ବସସିଆ ଦିନେ । ।

ମସନା ହରଲ ଚରେ ଦଲ ଦଲ
ପାଚିଗଲେଁ ବରଫଲ
ସକାଲୁ ସଞ୍ଜକେ ବସିଜାଏ ହାଟ
ଗବାଟବା କଲ କଲ । ।

ବସସାଖ ମସିଆ ଦୁଇ ପହରିଆ
ବାଟ ଚଲା ଚଟଟଟେଁ
ଇ ଗଛତଳେଁ ଘାଏ ଆକି ଫୁଟି
ଚାଲି ଜାଏସନ ବାଟେଁ । ।

ବରପିଲା ଆସେ କନିଆଁ ନେବାକେ
ଲଠାନ୍ତୁ ତ ବଜା ମୂଲ
ଝି ଖଟିଗଲେଁ ଇ ବର ତଲେଁ
ବିହା ଚୁଟେ ବିଲକୁଲ । ।

ମରା ବୁହି ଆନି ଛନେ ଉଲହାସନ
ଲେପି ହଲଦି ଅର୍ଘଲା
ମାହେଜି ଚୁକେଲ ଘର ଲେହେଟିସନ
ଇନ ଛାଡ଼ି ଖଂଦା କୁଲା । ।

ରାଏତ ବିକଲେଁ ସମସନ ଚୋର
ଗାଆଁ ଖୁଏଲ ହେଲେଁ ଛିନା
ଇ ଗଛ ତଲେଁ ହେସି ଭାଗ ବଂଟା
ଟଙ୍କା ସୁନା ଖୁରି ଗିନା । ।

ରସିଆ ଟାକସି ରସିଏନ କେ ତ
ମାଛି ଅଂଧରିଆ ବେଲେଁ
ଉଧଲିଆ ଜିବେ ସତ କରସନ
ଇ ବରଗଛ ତଲେଁ ।

ଦେଖୁଛେ ଜାନୁଛେ ସୁନୁଛେ ଗୁନୁଛେ
ନେଇଁ ଫୁଟେ ତାର କାପୁ
କିଛି କହେ ନାଲଁ କୁଂଦା ସାକ୍ଷି ହେଇ
ଚେକି ଅଛେ ବାହା ବଫୁ ।

ଚଏତର ସକାଳ

ଭକତ ଚାଏଁ ଭକତ ଚାଏଁ
ବାଜି ଗଲାନ ଦେଁକି
କଙ୍କରେ କଅଁ କଙ୍କରେକଅଁ
କୁକରା ଦେଲା ଡାକି ।

କଟର କଏଁ କଟର କଏଁ
ପାଏନ ଚେଁଡଲା ଚିଂଗା
ଝଗଡ ଝାଲ ଝଗଡ ଝାଲ
ଭୁଲିଆ ଘରେ ମଂଗା ।

ଚଏତୁ ଭୁଏ ଚଏତୁ ଭୁଏ
ଚରେ ଗଗାଲା ଝାରେଁ
ତୁଆକେ ତୁଆ ହୁର ହୁରିଆ
ଚଏତି ଧୁକା ମାରେ ।

ଘଲର ଘଲ ଘଲର ଘଲ
ଝଲାଝୋଲ ବଜେଇ
ଘିଡ଼ଘିଡ଼ାନୁ ସଗଡ ଗଲା
ରୁଗଡ଼ି ମୁଡ଼ା ଦେଇ ।

ଘୁରୁର ଘୁଟ ଘୁରୁର ଘୁଟ
ଘୁରଡିଲେ ପରୁଆ
ଘରର ଘର ଗାଏ ଦୁହିଲା
ସୁରଘୁରୁ ନରିହା ।

ବଗବତାନ୍ତୁ ଥାଏଲା ଉଦି
ପହଁତିଆ ତରା
ସରଲୋ ସରଲୋ ମାଲତିର ମା
ଦୁଆରେ ଦେଲା ଛେରା ।

ଖେନ ଖେନଇ ଖଁଅ ଖଁ ଖାଁସି
କାହୁଁ କେସବ ବଳି
ଝୁଲଝୁଲିଆ ପରଭାତି ଗାଏ
ତାଲ ତଲିଆ ତେଲି ।

ପହପହକେ ଘଏସାନ କେ
ଡାକଦେଲା ଖତକୁରି
ଭଡ଼ଂଗୋ ଭଡ଼ଂଗୋ ମହୁଲ ବେଟି
ଗଲେନ ତଲା ଧରି ।

କୁହୁ କୁହୁ ଗାଇ କୁଜଲି ରାନି
ରିତୁ ରଜା ର ସିଆନି
ଖରିଖରି ଥାମ ତାଲ ଉଜାଲେଁ
ଖେଲେ ଲୁକ ଲୁକାନି ।

ତରତରାନ୍ତୁ ଉଦଲା ବେଲ
ଲାଲ ମୁଡ଼ିଆ ହେଇ
ଭଦ ଭଦାନ୍ତୁ ଉଡ଼ଲେ ହୁଁସ
ପଡ଼ଲେ ବଂଧେ ଜାଇ ।

ହଲଧର ନାଗକର ଛାଁଟଲା କବିତା

ଚେର ମେଚେର ଚେର ମେଚେର

ଚିଠିଆ ହୁଦା ଚାଲେଁ

କାଆ କା କରି କୁଆ ଗଗାଲେ

ବଏତର ସକାଲେଁ ।

କାମଧେନୁ

ଆହୁରି ଆହୁରି ଆହୁରି ହେତା
ଖୁସାର ଉପରେଁ ଚାଉଁରି ହେତା
ମନ ବାଏଁ ବାଏଁ ପବନ ବାଏଁ
ଅଠର ମହଲା ବନାତି କାଏଁ ।

ଖେଲ ଖେଲ ଥିତେ କୁଠିଆ ଗୁଡ଼ି
ଧନ ଛିଂଗିଲତା ପିଛାଲ କୁଡ଼ି
ସାହାକାର ବଲିଁ ବଲତେ ମତେ
ମୋର ବୁଲେଁ ବୁଲେଁ ସଭେ ଚଲତେ ।

ଖାଏଦ ଖାଏତି ମାଏନ ମାଏନସା
ବଡ଼ ଲୁକେ ହେତିଁ ସାଂଗ ସରସା
ଦିହେଁଥି ପିଂଧତିଁ ଚାଂଗ୍ରେ ସୁନା
ପଛ ପାଖେ ଥିତା ଜଳିଆ ମୁନା ।

ଆଁଠେ ତେଂଗ ସେଜ ମୁରୁଲା ଖଂଜା
ଝୁକରଉଥିତି କେନତା ମଂଜା
ଛଟିଆ ଛଟିଆ ଧାଂଗରି ଜେତେ
ମୋର ଠାନେ ଆସି ଜିଁରେଇ ହେତେ ।

ଜିଇଁ ଚରେ ବଲେ ଥୁରରେ ଥୁର
ଚଉକସ କରି ବାଏର ଘୁର
କାମଧେନୁ ଆଏ ଚୁରନି ଗାଏ
ପୁସଲେ ସୁଖର ବେସା ଖାଏ ।

କୁଞ୍ଜେଲପରା

ଦୁଲକି ଉଠଲା ସମଲପୁର ହୋ
ପୁମରି ବାଜଲା ବଜା
ହାତି ଉପରେ ଚଢ଼ି ବାହାରଲେ
ବିର ସୁରେଂଦର ରଜା ।

ସାଂଗେ ଠାଟ ବାଟ ପୁଞ୍ଜ ପରଜା
ଆର ଗଞ୍ଜିଆ ଜମିଦାର
ଦେବଗନ ଭିଲେ ସରଗର ରଜା
ଇଂଦର କାଏଁ ବାହାର ।

ଜେ ଜା'ର ଦୁଆରେ ମାହେଜି ଚୁକେଲ
କେତେ ଗହଗହ ହେଇ
କଲସି ବସେଇ ଜାଗର ଜଲେଇ
ହୁଲ ହୁଲି ଗରଜେଇ ।

ନାଚି ଡେରି ଲୁକେ ଉସତ ହଉଛନ
ଚେକି ହାତ ଚେକି ବାଡ଼ି
ସମଲେଇ କି ଜେ ସମଲେଇ କି ଜେ
ହୁଁକେଇ ପକାଲେ ରଡ଼ି ।

ମଦ ଗଂଜେଇ କି ଆଁ ଖାଇଥିଲା
ହାତି ହେଲା ଉଦୁରମାତ
ହାପସି କେତେଇ ମାଡ଼ିଖୁଂଦି କଲା
ନାନଖାନ ଉତପାତ ।

ଜାହାକେ ଅମରେ ଛୁରେଁ ଟେକିଧରେ
ତଲି ପାଦେଁ ଦିଏ ମାଡ଼ି
ଛିନ ଭିନହେଇ ଇଥଁ ତେହଁ ଲୋକ
ପଲାଲେ ଦିରିପ ଛାଡ଼ି ।

କୁଦି ଆଉଥାଏ କୁଦି ଜାଉଥାଏ
ଜେନତା ସଞ୍ଜିଆ ବଛା
ତୁଲିଆ ପିଛାଲ ଚିରି ଭାଂଗି ଗଲେ
କିଏ ଡାହି କିଏ ମତା ।

ମହତ୍ୟା ପଡ଼ଲା ଛିତଗାଲି ହେଇ
‘ଚିଗଲା ତାର ଛାଡ଼ି
ରଜା ବସିଛନ୍ତି ଖୁଟ ବରାବର
ନରଦି ଭାଗୁଛେ ହାତି ।

କେତେ ହୁଆ ହୁଟା କେତେ କଂଦାକଟା
ବିଠୁଆ ହେଲାକେଁ ଗାଁ
ବଦିଥାଁ ଛଦିଥାଁ ପାଏନ ଧାର କଲେ
ରଖ ସମଲେଇ ମାଁ ।
ଘୁଡ଼ା ଚଢ଼ିକରି ଆସୁଥିଲା ପଛେଁ
ଘେଁସ ଗାଁର ଜମିଦାର
ନାଆଟା କୁଞ୍ଜେଲ ଜାଏତଟା ବିଂଝାଲ
ସାଠେ ସଞ୍ଜ ବଲିଆର ।

ଆଏଲା ରପଟି ପଡ଼ଲା ଝପଟି
ବାଘର ଚାପେନ ଲେଖି
ଭିମ ରତାରତି ମାରି ଖୁଡ଼ିବାଡ଼ି
ହାତି ରଖିଦେଲା ଠିକେ ।

ସାରୁ ଗଲଗଲ ପାତଲ ଘଟାଥି
ବୁଡ଼ଲା ହାତି ର ହେଜା
ଛାଡ଼ଲା କିରଲି ପଡ଼ଲା ଉଡ଼ଲି
ପାର ପେଇ ଗଲେ ରଜା ।

ଧାଇଁ ଜାଇ ରଜା କୁଞ୍ଜେଲ ସିଂକେ
ବାହା ଭିଡ଼ି କଲେ ଅଂଘା
ଭଲେ ତୁଇ ଥିଲୁ ମହତ ରଖଲୁ
ବୁଡ଼ି ଜାଉଥିଲା ଡଂଗା ।

ତୁଇ ମୋର ଭୁଜେନ ବାହାରେ କୁଞ୍ଜେଲ
ତୁଇ ମୋର ଧରମ ଭାଏ
ଗୁନ ଚିକେ ତୋର ସୁଝି ନେଇଁ ପାରେ
ରଜା ସୁରେଂଦର ସାଏ ।

ସମଲପୁରକେ ଭାଏ ଭାଗ ଦେଲିଁ
ମହାନଏଦ ଖଏଣ ତରା
ଚିନ ରହିଥାଉ ଆଏଜଠାନ୍ତୁ ତାର
ନାଆଁଟା କୁଞ୍ଜେଲ ପରା ।

ମାୟା ବୁରେଇ ହାଟ

ମାୟା ବୁରେଇ ନ ବସିଛେ ହାଟ
ଜିବା ଆଏବାକେ ଧରସା ବାଟ
ସିଆନ ସୁଜନ ଠେଁଟିଆ ଚୋର
ସଭେ ଧରିଛନ୍ତି ହାଟକେ ସୋର ।

ଗୁରିଏନ ବଢ଼ି କେନତା ମଜା
ବିକୁଛେ ଦାଁତରି ମୁଗିଆ ଖଜା
ଗୁର ସର ସର ବାର ଗୁଲିଆ
ପାଗି ଚକାଳତୁ ଫୁଲକି ଲିଆ ।

କକନ ପଏର ବଉଲ ମାଲ
ଦାଁତି ଗଏଲର ଥାଁଛିଟା ଲାଲ
ଚଂଦନ କୁରା ଦସ ଫୁଲିଆ
କପଟା ବିକୁଛେ ମାନୁ ଭୁଲିଆ ।

ଭାଜି ଲେହେଁଟିଆ ନଏଲତା ମୁଲା
ପାତଲଘଁଟା ବାଏଗନ ସୁଲହା
ସେମି ସାରୁ ଭେଁଡ଼ି ମୁନଗା ତାଇ
ପସରା ବିକୁଛେ ମାଲେନ ଥାଇ ।

ବିକେ ଖୁରିଗିନା ଗରିଆ ଗଡୁ
ଚକାମାରି ବସି କଞ୍ସାରି ବଡୁ
କୁଖ ପଲ କରେ ନରାଜ ଧରି
ଦାମ ନିଏ ଫୁଲି ହିସାବ କରି ।

ସୁନାରି ବିକୁଛେ ଫସିଆ ସୁନା
ଝଲକା ଗଠିଆ ବେଁଟଲା ଗୁନା
କତ୍ରିଆ ବଂଦ୍ରିଆ ପାନ ପତରି
ଝୁଟିଆ ବିଛୁଆ ଗୋଡ ପର୍ବରି ।

ହରୁ ହରଦମ ଘିନା ବିକନା
ଛନେ ହଏ ନାଲି ହାଟଟା ଛିନା
ଲୋକ ଭିଡ ମାୟା ବୁରେଇ ହାଟେଁ
ପଏସା ସରଲେଁ ଜଅ ଜ ବାଟେଁ ।

ଗୁରୁ ମୋର ପିତୃକା ଚରେ (ଜଦୁ ରାଜା କେ ଅବଧୂତ କହୁଛନ୍ତି)

ଘଣ୍ଟା ମାଧ୍ୟାହ୍ନ ପିତୃକା ହଲେ
ଗୁଡ଼ା କରି ଥିଲେ ସେମେଲ ଡାଲେ
ଡଂଗର ତଲର ଝାରେ
ଠାନ ଛିନା ଜାନି କରଲେ ରହନ୍ତି
ଲଲହା ମୁନୁସର ମାରେ ।

ଦିନ ସୁଇନ ନି ଭାବ ପିରତି
ଭାବେ ଦୁହିଁକର ମନ ଭରତି
ଭାବେ ଜାଇଥାନ ଜଡ଼ି
ମନ ଦୁହିଁକର ତାଆ ଲାଗିଥାଏ
ଘାଏ ନାହିଁ ଛଡ଼ା ଛଡ଼ି ।

ସିଥାନି ପିତୃକେନ କହେଲେ ଯାହା
ବୁଲେ ବୁଲେ ମାନେ ପିତୃକା ତାହା
ଡେଗି ନାହିଁ ଜାଏ ଗାରେ
ବଂଧୁଆ ବାଗିର ପଛାପୋଛ
ମାନି ଗୁନି ଦିନ ସାରେ ।

ଗଲା କେତେ ଦିନ ଏକ୍ତା ବୁହି
ପିତୃକେନ ହେଲା ସେଂଦୂର ମୁହିଁ
ଧରବା ନ କୁଲେଁ ଖାକେଁ
ଦିନ ବାର ହେଲା ଉତୁନ ମୁତୁନ
ଅଚାବୁହା ପାରବାକେ ।

ପାର ହେଲା ପାରି ଦୁଇଟା ଗରା
ପାରି ସାରି ନାହିଁ ଖାଏଲା ଚରା
ଉସମାଲା ପେଟେଲେ
ଜୋଗ ସାଧୁ ଥିଲେ ଜେନତା କି କୁଗି
ନାହିଁ ହଲେ ନାହିଁ ଚଲେ ।

ଗରା ପୁଟି ଗଲା ଏକ୍ତୁସ ଦିନେ
ଛୁଏ ବାହାରଲେ କେଡେ ଜତନେ
ମାଆ ବୁଆ ଦେଖି କରି
କଅଁଲ କଅଁଲ ଚରା ଖୁଜିଆନି
ଛୁଆ ମୁହେଁ ଦେଲେ ଭରି ।

ପୁଓର କଅଁଲି କଥାକେ ସୁନି
କେଡେ ଉସତ ସେ ଦୁହି ପରାନି
କୁଲେଁ ଧରି କଲେ ଗେଲ
ଛୁଆ ସଂସେ ଛାଡି ଦୁର ନାହିଁ ଜାନ
ପାସେ ଚରି ବୁଡେ ବେଲ ।

କରମେ କରମେ ପଏଁକ ବଢି
ଉଡନିଆଁ ହେଲ ପାରଲେ ଉଡି
ଖେଲା ବୁଲା କଲେ ଗଢେଁ
ଆର ଚିକେ ଚିକେ ବଡ ବଡ ହେଲେଁ
ଜିବେ ମାଆ ବୁଆର ପଢେଁ ।

ଦଏବ ଘଟନା କିଏ ଜାନିଛେ
କାହାର କପାଳେ କେନଟା ଅଛେ
ଦିନେ ଗଲେ ଚରା ନୁରି
ଛୁଆକୁ ବଏଲେ ନାହିଁ ଜିବ ପୁତା
ଗଛୁଁ ତଳକେ ଉତରି ।

ଚରା ଖୁଜି ଗଲେ ବନିହାଁ ଦୁର
ଖୁଜତେ ଖୁଜତେ ହେଲା ଉଛୁର
ଛୁଏ କଲବଲ ଭୁକେଁ
ଗଛୁନୁ ତଳକେ ଉତରି ଖେଲଲେ
ଛାଏଁ ତଳେ ହଏ ସୁଖେଁ ।

ଅଦରୁଁ ଦେଖିଲା ସବର ଗୁଟେ
ଉନେ ମନେ ଭାଲେ ମିଳବା ଫୁଟେ
ମାରମି ଆଏଜ ମଜା
ସୋର କରି ତାର ଲାଲ ଥିପି ପଡେ
କଅଁଲି ସିକାର ଭଜା ।

ଜାଲ ଖେଲି ଦେଲା ସେ ସଲଖୁଁ
ବିଛି ଦେଲା ଦିରା ଖୁଦ ମଲଖୁ
ଅଲଗେ ମାରଲା କୁହା
ପେଟ କୁଡ କୁଡି ଆନୁଥିଲା ଭୁଖେଁ
ନରଦି ଆଏଲେ ଛୁଆ ।

ଖୁଦ ଖାଏବାକେ ଆଏଲେ ଧାଇଁ
ଜାଲେ ପଡ଼ି ହେଲ ଗୁରମୁଟେଇ
ଲୋଭର ବଂଧନେ ପଡ଼ି
ଗୁଲଗୁଲା ହେଇ ବାଟ ଖୁଜୁଛନ୍ତି
ମାଆ ବୁଆ ବଲି ରତି ।

ପିତକା ପିତକେନ ଏନ୍ତା ବେଲେଁ
ଚରା ଚୁଣେ ଆନି ବସଲେ ଡାଲେଁ
ଡାକଲେ ଆସରେ ଧନ
କେନ୍ତା ସୁଆଦ ଚରା ଆନି ଅଛୁ
ଖାଏବ ମନକେ ମନ ।

ଦେଖଲେ ଗୁଡ଼ାଏଁ ନାଜନ ଛୁଆ
ରଡ଼ଲେ କେନେନେ ଅଛରେ ବୁଆ
ଆସରେ ଆସରେ ଧାଇଁ
ଡାକି ଡାକି କରି ଚଟି ସୁଖି ଗଲା
ଛୁଏ ତ ଆସଲେ ନାଇଁ ।

ଭୁଇଁ କେ ଦେଖଲେ ସବର ଜାଲେଁ
ଛୁଏ ଛଟପଟ କେଡେ ଆକୁଲେଁ
ହିରେଇ ଗଲା ନ ଚଟି
ମାଆଗୋ ବୁଆଗୋ ବଲି କାଂଦୁଛନ୍ତି
ଜାଲ ପୀଂଦେ ସରକଟି ।

ଦେଖି ପିତକେନ ପଡ଼ଲା ହିଟି
କାଂଦେ ତାର ଛାଡ଼ି ମୁତକେ ପିଟି
ଏ ପୋ ମାନେ ମୋର
ଏଡକି ସୁଂଦର ଘର କରିଥିଲି
ଉତ୍ତୁଲେଇ ନେଲା ଜୋର ।

ମତେ ଛାଡ଼ି କାହିଁ ଜିବରେ ଗେହ୍ଲା
ପେଟର ଖୁଲାରେ ଗରଭ ଗୁଲା
କୋଲ କରି ମୋର ଚିନା
ଦୁଖେଇ ମାଆକେ ନିଅ ସାଂଗେ ସାଂଗ
ନି ବଞ୍ଚିତେ ତମର ବିନା ।

ଛୁଏ କାଂଦୁଛନ ବିକଳ ହେଇ
ପଣକେନ ନାହିଁ ପାରଲା ସହି
ଝିପେଇ ପଡ଼ଲା ଜାଲେଁ
ଦୁହି ପୁଞ୍ଜକେ ସେ ଦୁହି ଖାକେଁ ଧରି
ଚୁମା ଦେଲା ଚୁଣେଁ ଗାଲେଁ ।

ପିତକା କାଂଦୁଛେ ଅଲଗେ ବସି
ପିତକେନ ଗଲା ଜାଲିଆଁ ‘ସି
ସଭେ ଗଲ ମତେ ଛାଡ଼ି
ସୁଖର ସଂସାର ପୁଡ଼ିହେଲା ଖାର
ପଡ଼ଲା ଜମର ବାଡ଼ି ।

ପିତୃକେନ ମତେ ଏକଲା କରି
କାହିଁ ଛାଡ଼ି ଜିବୁ ପୁଞ୍ଜୁ ଧରି
ଆହାରେ ସାଂଗର ଜୁଲି
କାହାର ସାଂଗେ ମୁଇଁ ପିରତି କରମି
ଝାରେ ପର୍ବତେଁ ବୁଲି ।

ଏକଲା କରି ଲୋ କେନକେ ଯଉ
ଘାଏ ନାଇଁ ଦେଖି ବମଉ ଥଉ
ଗଲା ମାଲି ଗୁନମତି
ମତେ ଆଘୋ ଦଉ ଖାଏଲେଁ ଜେ ଖଉ
ଘଏତା ସୁହାରି ସତି ।

ପୁଞ୍ଜୁ ମାଏପୋରେ ଫାପକେଁ ଗଲ
ଠୁଟା କରି ମତେ ବସେଇ ଦେଲ
ଫଟା କପାଲର ଲେଖା
ଧିକ ଜଉ ମୋର ନିଲଜ ଜିବନ
ଜିଇଁ ନାଇଁ ଜିଇଁ ଏକା ।

ଆଖା ସାଖା ଆର ନାଇଁ ନ କିହେ
କାଁ କରି ମୁଇଁ ଧରମି ଦିହେଁ
ବଲି ଭୋ ଛାଡ଼ି କାଂଦେ
କାଂଦି କାଂଦି କରି ଝିପେଇ ପଡ଼ଲା
ସବରର ଜାଲ ଫାଂଦେ ।

ଦେଖି ସେ ସବର ଉସତ ମନେ
ଜାଲକେ ଉଠାଲା କେତେ ଜତନେ
ପିଁଡକା ସବକୁ ଧରି
ହସି ହସି କରି ଘରକେ ମେଲଲା
ପାଂଜରି ଭିତରେ ଭରି ।

ପିଁଡକା ପିଁଡକେନ ଜିବ ପରମ
ସରୀର ଗଛେ ସେ ବାସ କରନ
ମାୟାଟା ହଉଛେ ଜାଲ
ଲୋଭ ହେଲା ଖୁଦ ମୋହ ହେଲା ଛୁଆ
ସବର ହଉଛେ କାଲ ।